

Nocny zakaz sprzedaży alkoholu przyjęty

2023-06-20

17 maja na sesji Rady Miasta Krakowa radni przyjęli projekt uchwały prezydenta Krakowa, dotyczącej ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży detalicznej alkoholu. Zakaz będzie obowiązywać między północą a godz. 5.30 na terenie wszystkich dzielnic Krakowa z wyłączeniem restauracji i barów. Uchwała zacznie obowiązywać 1 lipca 2023 r.

Rady dzielnic miały zróżnicowane stanowisko w sprawie ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży alkoholu. Osiem z nich negatywnie oceniło projekt uchwały (Dzielnice I Stare Miasto, II Grzegórzki, IV Prądnik Biały, V Krowodrza, VI Bronowice, VIII Dębniki, XI Podgórze Duchackie, XV Mistrzejowice) pięć pozytywnie (dzielnicie III Prądnik Czerwony, VII Zwierzyniec, IX Łagiewniki - Borek Fałęcki, XIII Podgórze, XVII Wzgórza Krzesławickie) pięć nie zajęło stanowiska (Dzielnice X Swoszowice, XII Bieżanów - Prokocim, XIV Czyżyny, XVI Bieńczyce, XVIII Nowa Huta). Należy przy tym dodać, że rada Dzielnicy I Stare Miasto zaopiniowała projekt uchwały negatywnie ze względu na zaproponowany – zbyt krótki – przedział godzinowy zakazu. Rada dzielnicy od początku optowała za rozszerzeniem godzin zakazu – od godz. 22.00 do 6.00.

29 kwietnia 2022 r. Prezydent Miasta Krakowa otrzymał wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa w sprawie przygotowania projektu uchwały Rady Miasta Krakowa, dotyczącego wprowadzenia ograniczeń nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Próby ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu

Rada Miasta Krakowa już w 2016 roku podejmowała działania w celu ograniczenia sprzedaży alkoholu w sklepach w porze nocnej. 26 października 2016 r. skierowano do Sejmu i Senatu RP rezolucję, w której apelowano o zwiększenie uprawnień samorządu w zakresie możliwości regulacji godzin otwarcia punktów detalicznych sprzedających alkohol. W 2018 roku przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące nocnej prohibicji w sklepach w poszczególnych dzielnicach Krakowa. 12 września 2018 roku Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia ograniczeń na terenie Dzielnicy I Stare Miasto w sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych w nocy. Uchwała jednak nie weszła w życie, ponieważ 15 listopada 2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wstrzymał jej wykonanie. 20 lutego 2019 r. Gmina Miejska Kraków wniosła skargę kasacyjną od wyroku WSA w Krakowie. 24 sierpnia 2022 r. Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Krakowie. 22 lutego 2023 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie oddalił skargi przedsiębiorców na uchwałę Rady Miasta Krakowa z dnia 12 września 2018 r. Wyrok jest nieprawomocny, a przedsiębiorcy wnieśli kolejną skargę.

Umowa z przedsiębiorcami - krakowskie porozumienie

Od 1 września 2019 r. na terenie Gminy Miejskiej obowiązywała roczna umowa społeczna zawarta z 154 przedsiębiorcami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży pn. „Krakowskie porozumienie – dobre praktyki w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży”. Do umowy nie przystąpiły stacje benzynowe i sieci hipermarketów. W ramach umowy, przedsiębiorcy zobowiązali się do niesprzedawania alkoholu

w godzinach od 24.00 do 5.30. Ponadto, zgodzili się spełnić inne wymogi (np. monitoring zewnętrzny i wewnętrzny). Według danych policji z początku 2020 r., liczba interwencji w rejonie sklepów monopolowych spadła o 7%. Z uwagi na epidemię oraz bardzo trudną sytuację ekonomiczną krakowskich przedsiębiorców, 6 kwietnia 2020 r. obowiązywanie porozumienia na czas epidemii zostało zawieszona. Obecnie nie jest planowane zawarcie nowej umowy społecznej.

Projekt uchwały i ankieta alkoholowa

W związku z wnioskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa o przygotowanie projektu uchwały oraz tym że postępowanie przed sądami administracyjnymi w sprawie ważności uchwały Rady Miasta Krakowa z 12 września 2018 r. może jeszcze trwać zdecydowano, że przed skierowaniem nowego projektu uchwały do Rady Miasta Krakowa, zostanie zbadana opinia mieszkańców w tej sprawie. Od 14 października 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. przeprowadzono badania ankietowe o nazwie „TAK/NIE - Zdecyduj o nocnym handlu alkoholem w sklepach!”. Mieszkańcy mogli wypowiadać się w różnych formach: ankiety internetowej, wywiadu telefonicznego oraz w formie ankiety papierowej. Wyniki ankiety wskazują, że mieszkańcy Krakowa chcą wprowadzenia zmian dotyczących nocnej sprzedaży detalicznej alkoholu na terenie miasta, aczkolwiek przewaga zwolenników takiego rozwiązania nie jest pokaźna. Za ograniczeniem sprzedaży opowiedziało się 6 082 mieszkańców (54,77%), przeciw temu pomysłowi było 5 022 mieszkańców (45,23%).

Urząd Miasta Krakowa podpisał również z Ogólnopolską Grupą Badawczą umowę na przeprowadzenie badania opinii publicznej mieszkańców Krakowa, w zakresie ograniczenia godzin sprzedaży alkoholu w sklepach. Badanie zostało przeprowadzone od 25 października do 8 listopada 2022 r. na reprezentatywnej próbie 1 100 pełnoletnich mieszkańców miasta metodą wspomaganą komputerowo wywiadów telefonicznych oraz wspomaganą komputerowo wywiadów bezpośrednich. Za ograniczeniem sprzedaży alkoholu było 47,14%, przeciw 42,16%, osoby niezdecydowane stanowiły 10,70%. Licząc bez osób niezdecydowanych za ograniczeniem sprzedaży alkoholu było 52,79% uczestników badania, przeciw - 47,21%. Przedstawiciele Ogólnopolskiej Grupy Badawczej wskazują, że różnica między zwolennikami wprowadzenia ograniczeń a przeciwnikami jest stosunkowo niewielka.

Szczegółowe podsumowanie wyników ankiety oraz raport z badania na temat ograniczenia sprzedaży alkoholu zostały przekazane Radzie Miasta Krakowa. Regulacje dotyczące godzin sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W Gminnym Programie na lata 2023-2026 podkreślono, że „przyjęcie przez Radę Miasta Krakowa uchwały wprowadzającej ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży z pewnością pomogłoby w walce z szeroką dostępnością alkoholu”.

Trudno oszacować możliwe konsekwencje przyjęcia uchwały dla budżetu miasta. Dochody z opłat za zezwolenia, wnoszone przez przedsiębiorców, są przeznaczane na cele realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W bieżącym roku zaplanowano z tego tytułu 25 mln zł. W przypadku braku możliwości sprzedaży alkoholu w sklepach w godzinach nocnych, możliwe jest zmniejszenie dochodów z tytułu opłat. Prawdopodobnie w takiej sytuacji zwiększą się obroty z tego tytułu, uzyskiwane przez lokale

gastronomiczne, a w konsekwencji ewentualne obniżenie dochodów gminy będzie niewielkie.

Sprzedaż detaliczna alkoholu na terenie miasta

Z dobrowolnych deklaracji przedsiębiorców wynika, że całodobową sprzedaż alkoholu z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży prowadzi ok. 300 punktów na terenie całego miasta, co stanowi ok. 20% łącznej liczby punktów sprzedaży detalicznej (ok. 1493 sklepów). W 2022 r. udział sprzedaży detalicznej alkoholu (sklepy) w ogólnej wartości sprzedaży alkoholu w Krakowie wynosił ok. 68%. Brak jest informacji o wartości sprzedaży alkoholu w poszczególnych godzinach.

Ograniczenia w nocnej sprzedaży alkoholu w Polsce i innych krajach

Ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wprowadziły m.in. Katowice, Poznań, Wrocław, Zakopane, Skawina. W miastach, w których wprowadzono ograniczenia, potwierdzono pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa oraz spadek liczby interwencji, przykładowo w Katowicach spadła liczba interwencji dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych (o 45%) oraz liczba interwencji wobec osób nietrzeźwych (o 46,4%).

Ograniczenia w godzinach sprzedaży napojów alkoholowych obowiązują w wielu krajach europejskich m.in. w Irlandii, Portugalii, Litwie, Słowenii, Estonii, Szwecji, Hiszpanii, Finlandii, Łotwie oraz Norwegii.

Podjęcie uchwały przez Radę Miasta spowoduje, że ograniczenia te będą dotyczyć „wszystkich punktów sprzedaży prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków”. Będą to przede wszystkim: typowe punkty sprzedaży detalicznej, czyli np. sklepy, supermarkety, hipermarkety, stacje benzynowe, sklepy monopolowe, sklepy z produktami specjalistycznymi, np. winiarskie, domy handlowe, sklepy dyskontowe, punkty sprzedaży detalicznej przy hurtowniach, itp.